

A Ko e toetu'u 'a Sisu

❖ Ko e toetu'u ko ha me'a fakahisitolia? (1 Kolinito 15:1-11)

- Kimu'a pea lea ki he veiveiua 'a e kau Kolinito fekau'aki mo e toetu'u, 'oku fakamanatu ange 'e Paula kiate kinautolu 'a e founa 'oku ngaue ai 'a e ongoongolelei (1 Kolinito 15:1-2): 'Oku malanga'i => 'Oku ma'u => 'Oku vilitaki ai ha taha => 'Oku ma'u 'e ha taha 'a e fakamo'ui.
- Pea ko e ha 'a e ongoongolelei 'oku malanga'i? (1 Kolinito 15:3-4): Na'e pekia 'a Kalaisi ma'a 'etau ngaahi angahala => na'e tanu 'a Kalaisi => Na'e toe tu'u 'a Kalaisi 'i he 'aho hono tolu.
- Pea 'oku tau 'ilo fefe ko e toetu'u ko ha me'a fakahisitolia? Ko hai na'a ne mamata ki he toetu'u 'a Sisu? (1 Kolinito 15:5-8): Pita mo e toko hongofulu ma ua => Laka hake 'i he 500 ngaahi tokoua => Semisi mo e kau 'aposestolo => Paula "ko e fakatotama".
- 'Oku fakamahino'i 'e Paula ko e ongoongolelei ko e ngaue ia 'a e 'Otua 'oku fakahoko "'o fakatatau ki he Folofola." 'A ia, ko ha palani ia na'e tomu'a tu'utu'uni 'a ia 'oku 'i ai ha fatongia mahu'inga 'o e toetu'u. 'Oku 'i ai ha taha 'oku 'i ai ha'ane veiveiua? Tuku ke nau fehu'i ki he kau fakamo'oni na'e kei mo'ui 'i he taimi ko ia!

B Ko e ngaahi nunu'a 'o e toetu'u 'a Sisu'

❖ Fefe kapau na'e 'ikai toe tu'u 'a Kalaisi mei he mate? (1 Kolinito 15:12-19)

- — Ko hono faka'ikai'i 'o e malava ke toetu'u 'oku ne fakatupu ha fepaki mo e tui faka-Kalisitiane, koe'uhi "kapau 'oku 'ikai ha toetu'u 'o e mate, ta 'oku 'ikai toe tu'u 'a Kalaisi" (1 Kolinito 15:12-13). Pea kapau na'e 'ikai toe tu'u 'a Sisu.
 - (1) 'Oku ta'e'aonga hono malanga'i 'o e ongoongolelei (1 Kolinito 15:14a)
 - (2) 'Oku ta'e'aonga 'etau tui (1 Kolinito 15:14e) [ta'e'aonga] (1 Kolinito 15:17a)
 - (3) Ko e kau fakamo'oni loi kinautolu (1 Kolinito 15:15)
 - (4) 'Oku tau kei 'i he 'etau ngaahi angahala (1 Kolinito 15:17e)
 - (5) Ko kinautolu kuo mate he 'ikai ke nau toe foki ki he mo'ui (1 Kolinito 15:18)
- Ka 'ikai 'a e toetu'u, ko Sisu ko ha tangata ma'oni'oni pe ia na'e fakapoongi ta'e 'i ai ha 'uhinga, ka 'oku 'ikai ke ne lava 'o fakamo'ui. "Ka ko 'eni kuo toe tu'u 'a Kalaisi mei he mate" (1 Kolinito 15:20a). DHHe). 'Oku tau ma'u ha Fakamo'ui MO'UI.
- 'I he 'uhinga ni, 'oku 'uhinga lelei 'a e ongoongolelei; 'oku pehe foki mo 'etau tui; ko e kau fakamo'oni faivelenga kitautolu; kuo fakamolemole'i 'etau ngaahi angahala; pea 'e toe mo'ui 'a e kau pekia 'ia Kalaisi.

❖ Ko e ha 'oku ne fakapapau'i 'a e toetu'u? (1 Kolinito 15:20-34)

- Ko e 'uluaki mo'oni'i me'a na'e fakapapau'i mai 'e he toetu'u 'a Sisuu ko kitautolu kuo tau tali 'a e palani 'o e fakamo'ui – meia 'Atama ki he ngata'anga 'o mamani – kapau te tau mate, te tau toe mo'ui. (1 Kolinito 15:20-23).
- Ko e ha 'e hoko hili 'etau toetu'u? 'I hono ikuna'i 'e Sisu 'a e mate, kuo ikuna'i ai 'e Sisu 'a hono ngaahi fili kotoa pe (1 Kolinito 15:25-26). Pea 'e fakamo'ulaloa'i leva 'e Sisu 'a e me'a kotoa pe ki he Tamai, koe'uhi ke "kotoa pe 'a e 'Otua 'i he me'a kotoa pe" (1 Kolinito 15:24, 28).
- Makehe mei he ngaahi fakapapau ko 'eni 'i he kaha'u, 'oku 'omi 'e Paula ha fakapapau 'e ua 'oku ne uesia 'etau mo'ui faka'aho:
 - (1) 'Oku 'aonga ke malanga'i 'a e ongoongolelei, neongo kapau 'oku kau ai 'a e faingata'a'ia pe fakatu'utamaki. (1 Kolinito 15:30-32)
 - (2) 'Oku 'aonga ke mo'ui 'o fakatatau mo e ngaahi tefito'i mo'oni 'o e Tohi Tapu (1 Kolinito 15:33-34)

C Ko 'etau toetu'u

❖ Ko e sino fe te tau toetu'u ai? (1 Kolinito 15:35-49)

- 'Oku faka'aonga'i 'e Paula ha talanoa fakatata 'e fa ke fakamatala'i 'aki 'a e faikehekehe 'i hotau sino lolotonga mo e sino toetu'u:
 - (1) (1) Sino 'o e 'akau (1 Kolinito 15:35-38): 'Oku tutuu'i ha tenga'i 'akau; 'oku toli ha keleni; 'Oku foaki 'e he 'Otua ki he fu'u 'akau takitaha 'a e sino 'oku Ne finangalo ki ai
 - (2) (2) Sino fakamatelie (1 Kolinito 15:39): Sino 'o e tangata; sino 'o e fanga monumanu; sino 'o e ika; sino 'o e manupuna
 - (3) (3) Ngaahi me'a fakalangi (1 Kolinito 15:40-41): Ko e naunau 'o e la'aa; ko e naunau 'o e mahina; ko e naunau 'o e ngaahi fetu'u; ko e me'a taki taha, ko hono naunau (ngingila)
- Ko e ha 'a e faikehekehe 'o e sino lolotonga mo e sino toetu'u? (1 Kolinito 15:42-44)
 - (1) Sino lolotonga: Faihala; ta'efaka'apa'apa; vaivai; monumanu
 - (2) Sino toetu'u: Ta'e-'au'auha; naunau'ia; malohi; fakalaumalie
- Na'e ma'u 'e 'Atama ha sino fakaemamani, ko e sino hono ua ko e sino fakalangi. 'I he toetu'u, 'e liliu hotau sino ki he tatau 'o e sino 'o Kalaisi, 'a ia ko e ta'e-'au'auha, naunau'ia, malohi, fakalaumalie, fakalangi (1 Kolinito 15:45-49)

❖ 'E toetu'u 'afe kitautolu? (1 Kolinito 15:50-58)

- Kimu'a pea fakapapau'i 'a e taimi 'o e toetu'u mo e me'a 'e hoko ki hotau sino 'i he taimi ko ia, 'oku pehe 'e Paula "'oku 'ikai fa'a ma'u 'e he kakano mo e toto 'a e pule'anga 'o e 'Otua" (1 Kolinito 15:50). 'Oku 'uhinga nai 'eni he 'ikai ke tau ma'u ha sino fakamatelie hili 'a e toetu'u?
- 'Oku faka'aonga'i ma'u pe 'a e kupu'i lea ko e "kakano mo e toto" ko ha 'uhinga tatau ki he "tokotaha" (Matiu 16:17; Kal. 1:16; 'Efeso 6:12; Hepi . 2:14). 'Oku fai heni 'e Paula ha me'a tatau: kakai 'o e Mamani = 'auha; kakai 'o Langi = ta'e-'au'auha. 'Oku tau ma'u heni ha sino 'oku 'au'auha, pea ko ia ai, he 'ikai ke tau lava 'o 'ave ia ki Hevani.
- 'I he Ha'ele 'Angaua Mai, 'e liliu 'a e sino kovi ki ha sino ta'e-'auha, 'o hange ko e sino na'e toetu'u 'aki 'a Sisu (1 Kolinito 15:51-55; Lk . 24:36-40).
- Kiate kinautolu 'oku mohe 'ia Sisu, te nau ongo'i 'o hange kuo 'osi ha ki'i momeniti pe. 'I he sekoni kuo hili na'a nau ongo'i 'a e momoko 'o e mate, ko 'eni 'oku nau 'osi mamata ki he ha'u 'a Sisu
- (1 Kolinito 15:52).